

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın ilk gününü yükselişle tamamladı. Çin'de Eylül ayı dış ticaret istatistikleri yayımlandı. Hem ithalatın hem de ihracatın artış hızı beklentilerin altında kalarak ekonomik aktiviteye dair olumsuz sinyaller verdi. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Neel Kashkari Fed'in şu anki politika duruşunu kısıtlayıcı olarak nitelerken, önümüzdeki dönemde kademeli faiz indirimlerinin uygun olacağını belirtti. Bir diğer Fed üyesi Christopher Waller da faiz indirimlerinde daha fazla dikkatli olunması çağrısında bulundu. Almanya 10 yıllık tahvil faizi %2,28 seviyesinde yataya yakın seyretti. Dolar endeksi %0,4 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi yatay seyrete de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,6 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,0 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %0,7 artış kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,2 geriledi ve Bitcoin %5,0 artışla 65 bin 906 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün karışık bir seyir izledi. Hazine ve Maliye bakanlığı (HMB) dün iki tahvil ihracı gerçekleştirdi. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü sırasıyla %2,0 ve %1,6 düşüşle tamamladı. Ülke risk primi ve uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde yataya yakın seyir izlendi. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,4 değer kazandı.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Yeni günün ilk saatlerinde makroekonomik veri akışı sakin. Bugün küresel tarafta Euro Bölgesi Ağustos ayı sanayi üretimi verileri ile Almanya Ekim ayı ZEW yatırımcı güven endeksi rakamları takip edilecek. Yurtiçinde ise HMB Eylül ayı merkezi yönetim bütçe dengesi verilerini

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,26	0,0%	BİST 100	8.699	-2,0%
TR 2Y	42,96	54 bp	TR 10Y	29,12	0 bp
DXY	103,3	0,4%	MSCI Dünya	3.753	0,6%
Altın (ons, \$)	2.651	-0,2%	ABD 10Y	4,07	0 bp
Brent (varil, \$)	77,5	-2,0%	TTF (MWh, €)	40,4	0,7%
Bitcoin (\$)	65.906	5,0%	Karbon (ton, €)	66,0	2,1%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,0%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,8%
Dolar/Meksika Pesosu	0,6%
Dolar/Japon Yeni	0,4%
Dolar Endeksi	0,4%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,2%
Euro/Dolar	-0,3%
Dolar/Brezilya Reali	-0,4%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,4%
MSCI Latin Amerika	1,2%
MSCI Kuzey Amerika	0,7%
MSCI Dünya	0,6%
MSCI Avrupa	0,3%
MSCI GOÜ	0,0%
MSCI Asya Pasifik	0,0%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,4%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (milyar TL)	Eylül		-129,6
Euro Bölgesi	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Ağustos	%1,4	-%0,3
Almanya	ZEW Yatırımcı Güven Endeksi	Ekim	10,0	3,6

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

açıklayacak. HMB ayrıca 5 yıl vadeli sabit kupon ödemeli ve 3 yıl vadeli TÜFE'ye endeksli tahvil ile 2 yıl vadeli 6 ayda bir kira ödemeli kira sertifikası ihraçları gerçekleştirecek.

Çin'de Eylül ayı dış ticaret rakamları beklentilerin altında kaldı. Çin'de Eylül'de ihracat yıllık bazda %6,0 yükseleceği tahminlerine karşın %2,4 artış gösterdi. İthalat da %0,3 sınırlı artış ile beklentilerin gerisinde kaldı. Bu sonuçlarla Eylül ayında dış ticaret fazlası 81,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

HMB dün iki tahvil ihracı gerçekleştirdi. 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihalesinde rekabetçi olmayan teklifler (ROT) dahil toplamda yaklaşık 25,8 milyar TL borçlanılırken, ihalede ortalama yıllık bileşik faiz %42,89 seviyesinde gerçekleşti. 7 yıl vadeli değişken faizli tahvil ihracıyla ROT dahil toplamda 9,0 milyar TL borçlanma gerçekleşirken, ihalede ortalama yıllık bileşik faiz %54,11 oldu.

Şirket ve Sektör Haberleri

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) 2024 yılı günlük küresel petrol talebi büyüme tahminini sınırlı miktarda azalttı. OPEC tarafından yayımlanan Ekim ayına ilişkin Aylık Petrol Piyasası Raporu'na göre bir önceki ay 104,24 milyon varil olan 2024 yılı günlük petrol talebi tahmini Ekim ayında 104,14 milyon varil olarak revize edildi. OPEC ayrıca 106,0 milyon varil olan 2025 yılı talep tahminini de 105,8 milyon varil olarak güncelledi.

Nükleer güç santralleri 2023 yılında dünya genelinde yaklaşık 2.600 teravatsaat (TWh) elektrik üretti. Dünya Nükleer Örgütü tarafından yayımlanan "Dünya Nükleer Performansı Raporu 2024"'e göre, 2023 yılında nükleer güç santralleri küresel elektrik ihtiyacının %9'u olan 2.600 TWh elektriği üreterek bir önceki yıla göre üretim miktarını 58 TWh artırdı. Nükleer güç santrallerinin performansını "mükemmel" olarak belirten rapor, nükleer reaktörlerin sayısının son 20 yılda %80 arttığına ve 2023 yılında 437 olarak kayıtlara geçtiğine işaret etti. Türkiye'de bu alanda yapılan çalışmalara da yer verilen raporda, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin 2025-2028 döneminde elektrik üretebileceği ifade edildi.

Google, Kairos Power ile nükleer enerjiden üretilen elektriğin satın alımı konusunda anlaşma yaptı. Google tarafından yapılan açıklamaya göre, birincisi 2030 yılında Kairos Power tarafından devreye alınması planlanan küçük modüler reaktörlerden (SMR) üretilen elektriğin satın alınması konusunda Google ile Kairos Power anlaşma sağladı. 2035 yılında ilave reaktör eklenmesinin de planlandığı anlaşma ile, ABD'nin elektrik şebekesinin toplam 500 megavat kapasitede karbonsuz elektrik ile beslenmesi hedefleniyor.

Avrupa Çevre Ajansı'nın yeni raporuna göre kirlilik, fazla tüketim ve iklim değişikliği Avrupa'da su dayanıklılığını tehdit ediyor. Tarımın Avrupa'daki en yüksek net su tüketicisi olduğuna dikkat çekilen raporda eğer tarım uygulamalarında bir değişiklik yapılmazsa bu talebin iklim değişikliği ile birlikte artabileceği belirtiliyor. Rapora göre Avrupa'nın su kaynakları ve ekosistemleri bu konuda kaydedilen ilerlemeye rağmen hala kimyasal kirliliği ile karşı karşıya. Bu kirliliğin kaynakları arasında kömürden enerji üretimi ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan besin akışı ile pestisitler ön sıralarda yer alıyor. Avrupa'nın su dayanıklılığının güçlendirilebileceğine dikkat çekilirken bunu yapmak için verimlilik artışı, kirlilik azaltımı ve doğanın restorasyonu gibi adımlar öne çıkarılıyor.

COP29 baş müzakerecisi Yalchin Rafiyev'e göre iklim değişikliği finansmanı "yüz milyarca dolara" ulaşabilir. Baş müzakereci Rafiyev'in açıklamalarına göre Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne taraf ülkeler geçtiğimiz hafta gerçekleşen toplantıda ilk defa ihtiyaç duyulan finansmanın trilyonlarca dolar seviyesinde olduğu konusunda uzlaştı. Bu senenin COP müzakerelerinde gelişmiş ülkelerin geliştirmekte olan ülkelere her yıl 100 milyar dolar iklim finansmanı sağlama taahhüdünün yerine geçecek yeni bir finansman hedefi belirlenmesi bekleniyor.

2023 yılında ilave edilen yenilenebilir enerji kapasitesi, 2030 yılına kadar bu kapasitenin üç katına çıkarılması hedefi ile uyumlu değil. Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın (IRENA) yeni yayımlanan raporuna göre 2023 yılında ek 473 gigavat (GW) yenilenebilir kapasite ilave oldu. Bu kapasitenin 346,9 GW'ı fotovoltaik güneş enerjisinden gelirken, fotovoltaik güneş hariç yenilenebilir enerji kapasite eklemeleri COP28'de alınan 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji kapasitesini üç kat hedefini karşılamak için gereken seviyenin altında kaldı. IRENA, mevcut ulusal planlar ve hedeflerin 2030 yılına kadar yenilenebilir enerjide gerekli büyümenin yalnızca yarısını sağlayacağını ve 2023 yılı mevcut kapasiteleri ile karşılaştırıldığında küresel olarak üç kat fazla karasal rüzgâr, altı kat fazla deniz-üstü rüzgâr ve biyoenerji, otuz beş kat daha fazla ise jeotermal enerji kurulumuna ihtiyaç duyulacağını belirtiyor. Bununla birlikte IRENA hedefe ulaşılabilmesi için politika ve düzenlemelerin kritik olduğunu belirtirken, nitelikli işgücü, finansman, uluslararası işbirliği ve altyapının önemini vurguluyor.

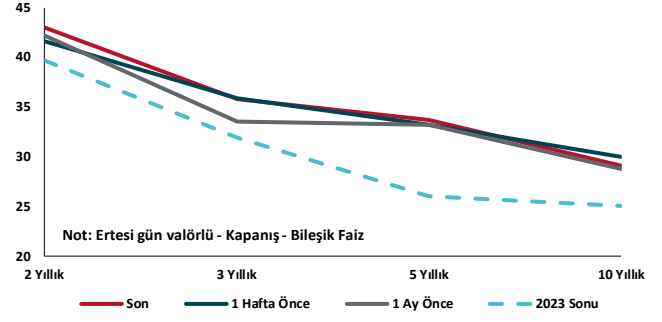
Kalkınma Gündemi

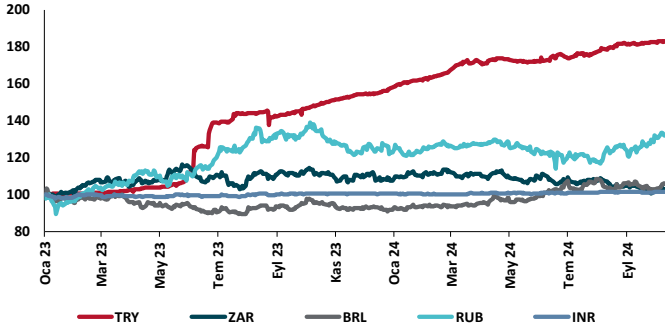
TCMB Faiz Koridoru

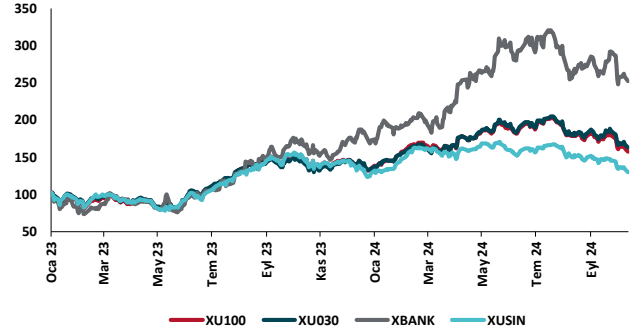
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

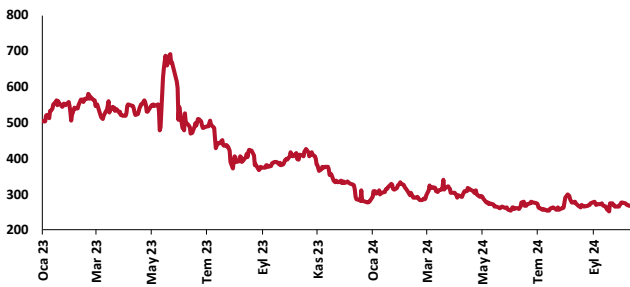
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

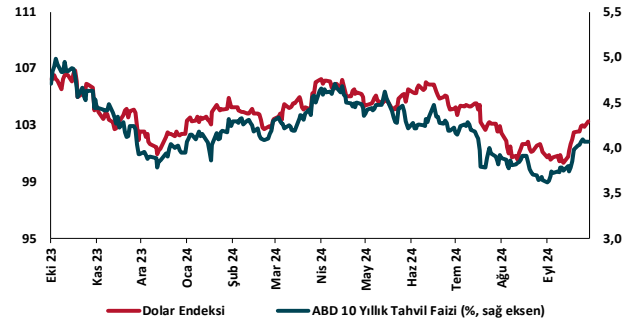
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

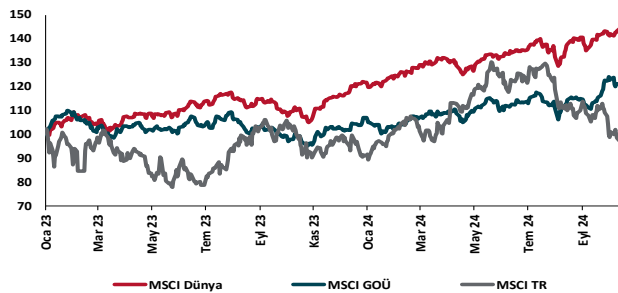
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

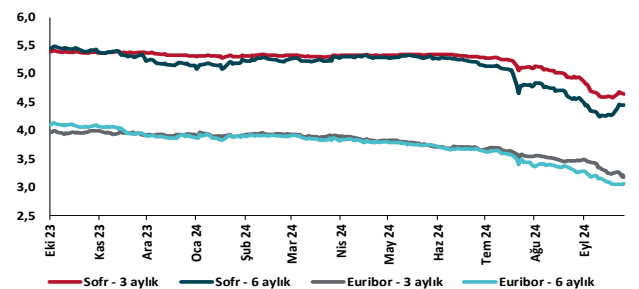
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Göstergeler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.